

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060205

DOM
2018-11-15
Stockholm

Mål nr
M 1646-18

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2018-01-29 i mål M 6148-17,
se bilaga A

PARTER

Klagande
IG

Motpart
Miljö- och byggnadsnämnden i Gagnefs kommun
785 80 Gagnef

SAKEN
Utdömande av vite

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom förpliktas IG att till staten betala
vite om tvåtusen (2 000) kr.

Dok.Id 1439124

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax
08-561 675 59

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

BAKGRUND

Mark- och miljödomstolen har efter ansökan av Miljö- och byggnadsnämnden i Gagnefs kommun dömt ut vite om 10 000 kronor för att IG har underlåtit att forsla bort fordonet 1, fordonet 2 och en hustrailer från fastigheten. Övriga delar av ansökan avslogs.

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

IG har yrkat att mark- och miljödomstolens dom ska ändras på så sätt att inget vite ska dömas ut.

Miljö- och byggnadsnämnden i Gagnefs kommun har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom.

UTVECKLING AV TALAN

IG har anfört i huvudsak följande: Fordonen 1 och 2 är i brukbart skick och han betalar registerhållningsavgift och avställningsförsäkring för dessa. Husvagnen används inte dagligen, men det kan inte vara störande att han har den på sin fastighet. Det finns ingen begränsning i lag för hur många fordon en fastighetsägare får ha på sin fastighet. På grund av hälsoskäl har han begränsade möjligheter att efterkomma föreläggandet. Han har även en begränsad betalningsförmåga eftersom han lever på existensminimum.

Nämnden har anfört i huvudsak följande: Fordonen 1 och 2 står på samma plats som vid tidigare tillsynsbesök och brukas uppenbarligen inte för ändamålet transport.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Som framgår av mark- och miljödomstolens dom ska domstolen i ett mål om utdömande av vite pröva om det föreläggande som ansökan avser är lagligen grundat. I detta fall har föreläggandet sin grund i 8 kap. 15 § plan- och bygglagen (2010:900) som anger att en tomt ska hållas i vårdat skick och skötas så att risken för olycksfall begränsas och betydande olägenheter för omgivningen och för trafiken inte uppkommer.

Mark- och miljööverdomstolens prövning avser om det finns förutsättningar att som mark- och miljödomstolen gjort döma ut vite för att IG inte forslat bort fordonen 1 och 2 samt en hustrailer från sin fastighet. IG har gjort gällande att de två bilarna är fullt brukbara men avställda och att han för dessa betalar registerhållningsavgift och avställningsförsäkring. Dessa uppgifter har inte kommunen ifrågasatt utan endast angett att bilarna inte används för transport.

Av fotounderlaget i målet framgår att de aktuella bilarna står parkerade i nära anslutning till uppfarten på fastigheten. Bilarna ger inte intryck av att vara i ett ovårdat skick eller utgöra del av ett större upplag på fastigheten. Mot denna bakgrund bedömer Mark- och miljööverdomstolen att uppställningen av de två bilarna inte kan anses utgöra en betydande olägenhet för omgivningen i den mening som avses i 8 kap. 15 § plan- och bygglagen. Föreläggandet kan därmed inte anses lagligen grundat såvitt avser de två bilarna. Något vite ska därför inte dömas ut för att IG inte följt föreläggandet i den delen.

Vad IG anfört beträffande trailern ger inte Mark- och miljööverdomstolen någon anledning att göra en annan bedömning än den mark- och miljödomstolen gjort. Förutsättning att döma ut vitet för att inte ha forslat bort trailern föreligger således i och för sig. Mark- och miljööverdomstolen delar även mark- och miljödomstolens bedömning att vad IG anfört om sin hälsa och ekonomi inte utgör tillräckliga skäl för att jämka vitesbeloppets storlek. Att flytta trailern utgör endast en mycket begränsad del av vad IG skulle utföra enligt vitesföreläggandet. Vitet bör därför sättas ned till skäliga 2 000 kr.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast den 2018-12-06

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Henrik Löv och Gösta Ihrfelt, tekniska rådet Inga-Lill Segnestam och tf. hovrättsassessorn Kristina Dreijer, referent.

Föredragande har varit Emilia Sjödahl.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2018-01-29
meddelad i
Nacka strand

Mål nr M 6148-17

PARTER

Sökande

Miljö- och byggnadsnämnden i Gagnefs kommun
785 80 Gagnef

Motpart

IG

SAKEN

Utdömande av vite

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen förpliktar IG att till staten betala vite om tiotusen (10 000) kr.

Dok.Id 523527

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 30 E-post: mmd.nacka.avdelning3@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:00–16:30

BAKGRUND

Den 10 maj 2017 beslutade Miljö- och byggnadsnämnden i Gagnefs kommun (nämnden), Mbn § 67, följande:

Miljö- och byggnadsnämnden förelägger med stöd av 8 kap. 15 §, 11 kap. 5, 19 och 37 §§ PBL ägaren till fastigheten X, IG (T-vägen , 000 00 Djurås) med personnummer 000000-0000 att vid vite av 50 000 kronor, att senast två månader från det att detta beslut har vunnit laga kraft forsla bort bilar med reg nr 2, 3, 4, 1, 5, 6 och övriga fordon som ej är i brukbart skick, forsla bort hustrailer, trailer, däck, pressningar, skräp, tunnor m.m. som markerats på bilagda fotografier från fastigheten. Om föreläggandet inte följs kan miljö- och byggnadsnämnden med stöd av 11 kap. 27 § PBL besluta att åtgärden ska genomföras på IGs bekostnad.

YRKANDEN M.M.

Nämnden har hos mark- och miljödomstolen ansökt om att IG ska förpliktas att betala vite om 50 000 kr. Till stöd för yrkandet har nämnden anfört bl.a. följande.

Beslutet om föreläggande, Mbn § 67, vann laga kraft den 19 juli 2017. Tidsfristen gick ut för ca två månader sedan. Den 3 oktober 2017 hade miljö- och byggförvaltningen ett uppföljningsbesök på fastigheten X. Vid platsbesöket konstaterades att viss städning utförts men inte av någon betydande grad. Fastigheten är fortfarande i ett ovårdat skick och fordonet 1, fordonet 2, annat skadat fordon utan registreringsplåt, hustrailer och annat skräp finns kvar på fastigheten, dessutom finns idag ytterligare en bil (7) på fastigheten.

Nämnden har till stöd för sin ansökan gett in fotografier från besök på fastigheten X den 3 oktober 2017.

IG har motsatt sig nämndens yrkande och anför i huvudsak följande. Vad beträffar de tre bilarna med registreringsnummer 1, 7 och 2 betalar han registerhållningsavgift och avställningsförsäkring på fordonen. Bilen utan registreringsskyltar är inte hans, men ägaren är underrättad och den ska bort. Han har talat med polisen om flyttningen och deras utlåtande var att han inte fick flytta bilen. Husvagn och släpvagnar är något man inte använder dagligen och det kan inte vara störande när de står parkerade på hans tomt. Han frågar sig var i lagen det står hur många fordon varje ägare får ha på sin tomt. Stämningen har tagit tid och är inte till fullo utförd då han har begränsade krafter efter en omfattande huvudskada.

DOMSKÄL

Domstolen har i ett mål om utdömande av vite att pröva om det föreläggande som ansökan avser är lagligen grundat, om föreläggandet har delgetts adressaten, om det har vunnit laga kraft och om adressaten har brutit mot föreläggandet. Bevisbördan för att det finns förutsättningar att döma ut vite åvilar nämnden.

Om föreläggandet har överträtts ska domstolen pröva om adressaten haft ett giltigt hinder för att inte följa föreläggandet. Om det finns förutsättningar för att vitet ska dömas ut ska domstolen också pröva vitets storlek och beakta om det finns särskilda skäl att sätta ned det.

Ett vite har straffrättslig karaktär. Vid prövningen av vitets utdömande måste därför stränga krav ställas på såväl utformningen av de beslut som ligger till grund för vitets utdömande som den talan som förs av sökande myndighet (se t.ex. Mark- och miljööverdomstolens dom den 31 augusti 2017 i mål nr P 817-17). Det är viktigt att ett föreläggande är tydligt, både för den enskildes rättssäkerhet och för att tillsynsarbetet ska kunna bedrivas effektivt.

Mark- och miljödomstolens bedömning

Mark- och miljödomstolen bedömer att det aktuella vitesföreläggandet är lagligen grundat. Det framgår av utredningen i målet att föreläggandet har delgetts IG

den 27 juni 2017 och att det vann laga kraft den 19 juli 2017. Åtgärderna enligt föreläggandet skulle därför vara utförda senast den 19 september 2017.

Skadat fordon utan registreringsplåtar

Nämnden har anfört att IG underlåtit att forsla bort ett skadat fordon utan registreringsplåtar från X. Varken på de fotografier som bilagts föreläggandet eller de fotografier som tagits vid kommunens besök på fastigheten den 3 oktober 2017 förekommer något skadat fordon utan registreringsplåtar. Föreläggandet är i denna del förenat med sådana otydligheter att det inte går att bedöma om nu aktuellt skadat fordon omfattas av föreläggandet eller om IG i sådant fall brutit mot föreläggandet genom att inte forsla bort fordonet. Nämnden kan därför inte anses ha visat att det finns förutsättningar att döma ut aktuellt vite i denna del.

Skräp

Nämnden har vidare anfört att IG underlåtit att forsla bort skräp från fastigheten. Domstolen konstaterar att det skräp som omfattas av föreläggandet ska ha markerats på de fotografier som bilagts föreläggandet. Några markeringar som utvisar vad för föremål som avses finns emellertid inte på fotografierna. Det går därför inte fullt ut att bedöma vilka föremål som omfattas av föreläggandet i denna del. De föremål som fotograferats vid kommunens besök på fastigheten den 3 oktober 2017 stämmer inte heller överens med de föremål som finns på fotografierna som bilagts föreläggandet. Nämnden kan därför inte anses ha visat att IG brutit mot föreläggandet i denna del.

Fordon 1, fordon 2 och hustrailer

Nämnden har slutligen anfört att IG underlåtit att forsla bort fordonet 1, fordonet 2 och en hustrailer från fastigheten. Genom de fotografier som getts in till domstolen är det visat att IG inte har efterkommit föreläggandet i denna del.

Vitesbeloppets storlek

IG har inte efterkommit föreläggandet vad avser fordonet 1, fordonet 2 och hustrailern. Det har inte framkommit några uppgifter som gör att det finns skäl att anta att IG saknat faktisk eller rättslig möjlighet att efterkomma föreläggandet eller att ändamålet med vitet skulle ha förfallit. Mot bakgrund av att vite endast ska dömas ut för några av de åtgärder som nämndens föreläggande omfattar finner domstolen dock att vitet bör sättas ned till skäliga 10 000 kr. Några omständigheter som ger skäl att sätta ned vitesbeloppet ytterligare har inte framkommit.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 426)

Överklagande senast den 19 februari 2018.

Liza Zetterberg

I domstolens avgörande har deltagit tingsfiskalen Liza Zetterberg. Föredragande har varit beredningsjuristen Erik Stavefeldt.

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - AVGÖRANDE I MÅL OM VITEN

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens avgörande ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till domstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från avgörandets datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i beslutet.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. det avgörande som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn, datum för avgörandet samt målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens avgörande som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av avgörandet.

Hur man överklagar Mark- och miljööverdomstolens avgörande

Den som vill överklaga Mark- och miljööverdomstolens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Mark- och miljööverdomstolen.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till Mark- och miljööverdomstolen senast den dag som anges i slutet av Mark- och miljööverdomstolens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar Mark- och miljööverdomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningsstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rätts-tillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i Mark- och

miljööverdomstolen uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (domstolens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se